

УНИВЕРЗИТЕТ СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ ВО СКОПЈЕ
ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ -
СКОПЈЕ

ПОЛИТИКА ЗА ПРИСТАП ДО ИСТРАЖУВАЧКАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА
ЛАБОРАТОРИЈАТА ЗА РАДИЈАЦИОНА ФИЗИКА
(ЛАБОРАТОРИЈА ЗА КОНТРОЛА НА ХРАНА ТРЕТИРАНА СО
ЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ – старо име)

1. Вовед

Факултетот за електротехника и информациски технологии (ФЕИТ) е дел од заедницата на 23 факултети, 5 институти и 11 придружни членки кои го сочинуваат Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКИМ). На Факултетот успешно се остваруваат образовната, научно-истражувачката и апликативната дејност. Примарна дејност на ФЕИТ е високото образование и спроведување на научни истражувања. Во остварувањето на овие заложби учествува целиот наставен, соработнички и административен кадар.

Лабораторијата за радијациона физика (РАД-ЛАБ) својот историски развој го започнува како дел од Лабораторијата за физика при Институтот за математика и физика на ФЕИТ. Зачетокот на Институтот за математика и физика е во Катедрата по математика на Техничкиот факултет во Скопје, во периодот кога постојат само градежниот и архитектонскиот оддел, а во чија работа за одржување настава по математика, нацртна геометрија и физика помагаат и наставници од други факултети. Во учебната 1959/60 година, со отворањето на трите нови оддели на Техничкиот факултет, односно одделот за електротехника, одделот за машинство и одделот за технологија со металургија, работата на Катедрата по математика продолжи и на тие оддели.

Од почетоките на Институтот за математика и физика се развива Лабораторијата за физика, која во текот на годините претрпува неколку реновирања и континуирано се дополнува со различна инструментација. Со текот на времето во Лабораторијата за физика се развиваат следните лаборатории:

- Наставна лабораторија во која се изведуваат вежби по предметите: Физика 1, Физика 2, Електрооптика, Вовед во наноматеријали и нанотехнологии, Физика на компјутерски игри, Практикум по инженерска физика и Физика за студентите од Факултетот за електротехника и информациски технологии, Технолошко-металуршкиот факултет, Градежниот факултет и Машинскиот факултет;
- Лабораторија за контрола на храна третирана со јонизирачко зрачење;
- Лабораторија за луминисцентно датирање и дозиметрија;

- Центар за сончеви технологиии СОЛТЕК.

Согласно Правилникот за внатрешните односи и работењето на ФЕИТ во состав на УКИМ од декември 2008 година, член 21 на ФЕИТ се основани и функционираат институти со лаборатории, меѓу кои и Институтот за математика и физика и Лабораторијата за физика, како посебни организациски единици.

Со Одлука бр. 02-1738/4 од 24.9.2018 година и согласно Статутот на ФЕИТ во состав на УКИМ од септември 2019 година, член 34, за практично изведување на наставно-образовната, научноистражувачката и применувачка дејност, на ФЕИТ се формира Лабораторија за контрола на храна третирана со јонизирачко зрачење (ЛКХТЈЗ) како самостојна факултетска лабораторија и станува посебна единица на факултетот како дел од факултетски центри и лаборатории.

Заради проширување на дејноста на ЛКХТЈЗ со нови методи од областа на радијациона физика, поднесен е предлог за преименување на ЛКХТЈЗ во Лабораторија за радијациона физика со цел името на лабораторијата да ја опфати проширената дејност на лабораторијата. На ден 23.11.2022 година со Статутарна одлука бр. 02-1930/26 се изменува член 34 став 4 од Статутот на ФЕИТ, со што називот на лабораторијата се променува во **Лабораторија за радијациона физика (РАД-ЛАБ)**. Оваа Одлука е потврдена и од Сенатот на УКИМ, а објавена во Универзитетскиот гласник бр. 640 од 20.01.2023.

Во ноември 2021 година, РАД-ЛАБ склучи Договор со Министерството за образование и наука за доделување средства за финансирање научно-истражувачки проект од посебен и јавен интерес (поддршка за развој на лабораториски ресурси), за реализација на проект од проектна линија 2 „Поддршка за одржување на техничката компетентност и воведување на нови аналитички методи“, со наслов „Воведување на нови аналитички методи за електрон-спинска резонанција и за термолуминисцентна дозиметрија“.

Лабораторијата за радијациона физика има за цел да биде врвна лабораторија за тестирање во областа на испитување материјали третираны со јонизирачко зрачење и радијациона заштита, со ниво на квалитет што ќе овозможи домашна, регионална и меѓународна препознатливост. Мисијата на РАД-ЛАБ се состои во изведување на тестирања според национални и меѓународни стандарди и прописи, користење на современи методи и опрема со примена на најдобра лабораториска практика, согласно потребите и барањата на корисниците, раст и проширување на услугите согласно новите технолошки достигнувања и потребите на пазарот.

Основните принципи на политиката за квалитет на РАД-ЛАБ се:

- Да се исполнат во целост барањата на корисниците на услугите со почитување на законската регулатива, стандардите и добрата лабораториска практика,
- Тестирањата да се извршат со највисок можен квалитет, независно и непристрасно за секој корисник, ослободени од каков било комерцијален, финансиски или друг притисок кој може да ја загрози независноста и непристрасноста,
- Да се применува, одржува и подобрува системот за управување согласно стандардот МКС EN ISO/IEC 17025:2018,
- Целосна соработка со надлежните државни институции, како и со правните и деловните субјекти,

- Доверливост на информациите добиени од корисниците и заштита на нивните сопственички права,
- Нивото на квалитет во тестирањето и задоволувањето на потребите на корисниците постојано да се подобрува со развој и имплементација на нови методи и технологии, како и со постојана грижа за зголемување на нивото на доверливост на резултатите,
- Грижа за системот за квалитет преку развој и имплементација на нови методи и технологии во работењето. Континуирана едукација преку учество на меѓународни и домашни семинари и советувања.
- Сите ангажирани во Лабораторијата, со професионална ангажираност и посветеност, да придонесуваат во исполнување на барањата за квалитет.

РАД-ЛАБ се залага за промовирање на соработката во науката, технологијата и индустријата, па со таа цел е донесена оваа политика за пристап до нејзината истражувачка инфраструктура. Оваа Политика за пристап е целосно во согласност со Мисијата и Визијата на ФЕИТ и неговите стратешки цели.

Подрачјето на тестирање, според класификацијата на ИАРМ, Правилникот Р 15, се класифицира во Контрола на храна третирана со јонизирачко зрачење - 14. Друго, 7. Храна и Процена на персонален дозен еквивалент, 11.2 Мерење во областа на радијациона заштита, 20. Друго.

РАД-ЛАБ има фиксен опсег, кој опфаќа:

- МКС EN 13751:2011 Прехранбени производи - Откривање на храна третирана со јонизирачко зрачење со користење на фотостимулирана луминисценција
- МКС EN 1788:2011 Прехранбени производи - Детекција на термолуминесценција на храна третирана со јонизирачко зрачење од која можат да се изолираат силикатни минерали.
- Процена на персоналниот дозен еквивалент од надворешно изложување на јонизирачко зрачење со термолуминесцентни дозиметри за персонален мониторинг Н_p (10)
 - ИЕС 62387:2012 Инструментација за заштита од радијација - Пасивна интегрирана дозиметрија за индивидуален, професионален и мониторинг на животната средина на фотонско и бета зрачење
 - IAEA GSG-7:2018 Општ безбедносен водич - Заштита од радијација при работа
- IAEA-PRM-1 Метода за мерење на брзината на амбиенталниот дозен еквивалент Н*(10)

Местото на РАД-ЛАБ на ФЕИТ е определено согласно Статутот на ФЕИТ во состав на УКИМ од септември 2019 година, член 34 став 3. Организациската поставеност на РАД-ЛАБ обезбедува самостојно и независно вршење на тестирања и прикажување на резултатите. Работните задачи, овластувањата, меѓусебниот однос и одговорностите на персоналот на лабораториите се регулирани со Статутот на УКИМ

(Универзитетски Гласник, год. XIX, бр. 425 од 28.06.2019) и Статутот на ФЕИТ во состав на УКИМ од септември 2019 година.

За своето работење РАД-ЛАБ располага со неопходни материјали и човечки ресурси: верифицирана опрема, планови и методи за контрола, систем и постапки за обезбедување на техничка компетентност.

Персоналот на РАД-ЛАБ поседува овластувања и компетенции потребни за извршување на:

- имплементација, одржување и подобрување на системот за управување,
- независно, непристрасно и доверливо спроведување на лабораториските активности,
- идентификација на отстапувањата од системот за управување или од процедурите за изведба на лабораториските активности и покренување иницијативи за воведување активности за да се спречат ваквите отстапувања,
- идентификација на потенцијални ризици по однос на работењето на РАД-ЛАБ и известување на Раководството,
- согледување на можности за подобрување во работењето на РАД-ЛАБ и известување на Раководството за можностите и потребата за подобрување;
- обезбедување ефективност на лабораториските активности.

РАД-ЛАБ самостојно, компетентно, независно, непристрасно и доверливо ги реализира мерењата. Мерењата се вршат во согласност со современите методи и опрема за испитување, согласно стандардот МКС EN ISO/IEC 17025:2018, начелата за добра лабораториска практика, меѓународни и домашни стандарди и важечката законска регулатива. РАД-ЛАБ располага со соодветни ресурси, како: стручен кадар, работен простор, систем и постапки за обезбедување техничка компетентност.

Просториите кои се користат за тестирање се со контролиран пристап. Лицата кои имаат пристап се запознаени со намената на поединечните простории и со ограничувањата во работата во таквите простории.

На лица кои не се ангажирани во тестирањата им е дозволено да влезат во просториите за контрола само во придружба со вработени/ангажирани.

РАД-ЛАБ е опремена со соодветна апаратура за изведување на тестирање, која се состои од:

- апаратура за тестирање со термолуминисценција,
- апаратура за тестирање со фотостимулирана луминисценција,
- апаратура за термолуминисцентна персонална дозиметрија – персонален дозен еквивалент
- апаратура за брзина на амбиентален дозен еквивалент
- софтвер неопходен за ракување и управување со апаратурата,
- референтни материјали,
- дополнителна, помошна опрема,
- мерни инструменти.

Пресметките и трансферот на податоци се предмет на соодветни проверки на систематски начин. Податоците од тестовите се проверуваат со одредена точност при пресметките, претворањата и трансферот на податоци, се проверуваат грешки при транскрипција, се евидентираат пропустите и грешките и се врши проверка за да се одреди доследноста со нормални или очекувани вредности.

Податоците и пресметките кои се вршат во текот на спроведување на тестирањето се запишуваат и проверуваат.

Системот за управување со информации е заштитен со лозинка за пристап која ја имаат само овластените лица и истиот не е врзан на локална или интернет мрежа со што е обезбедена заштита од неовластен пристап. Сите електронски генерирани документи се чуваат во дополнителна печатена верзија со што е минимизиран ризикот од целосна загуба.

Оваа Политика се однесува на пристапот до истражувачката инфраструктура за истражување и развој на РАД-ЛАБ и водење на односите меѓу РАД-ЛАБ и корисниците на услугите за отворен пристап.

Оваа Политика може да претставува составен дел на секој договор за услуги со отворен пристап склучен помеѓу РАД-ЛАБ и примателите на услуги со отворен пристап.

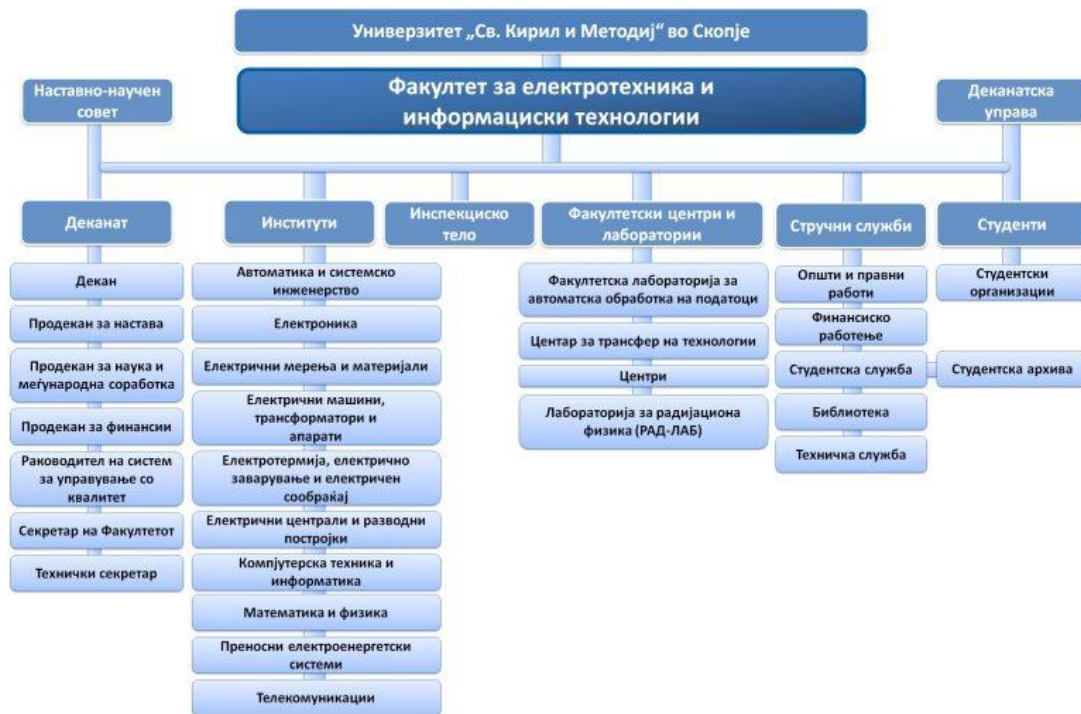
Целта на оваа Политика е да се дефинира природата на истражувачката инфраструктура, нејзината положба во високо-образовната установа, нејзината техничка спецификација, услугите обезбедени од оваа истражувачка инфраструктура, одредбите за користење на ресурсите, временскиот однос, формирањето на цените, обврските за доверливост и постапката за решавање спорови.

2. Управување со истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ

Лабораторијата за радијациона физика е самостојна факултетска лабораторија, согласно Статутот на ФЕИТ во состав на УКИМ од септември 2019 година, член 34 став 3.

Местото на РАД-ЛАБ на ФЕИТ е определено согласно Правилникот за внатрешните односи и работењето на ФЕИТ во состав на УКИМ од декември 2008 година, член 21. Со Одлука бр. 02-1738/4 од 24.9.2018 година и согласно Статутот на ФЕИТ во состав на УКИМ од септември 2019 година, член 34, за практично изведување на наставно-образовната, научноистражувачката и применувачка дејност, на ФЕИТ се формира Лабораторија за контрола на храна третирана со јонизирачко зрачење како самостојна факултетска лабораторија и станува посебна единица на факултетот како дел од факултетски центри и лаборатории.

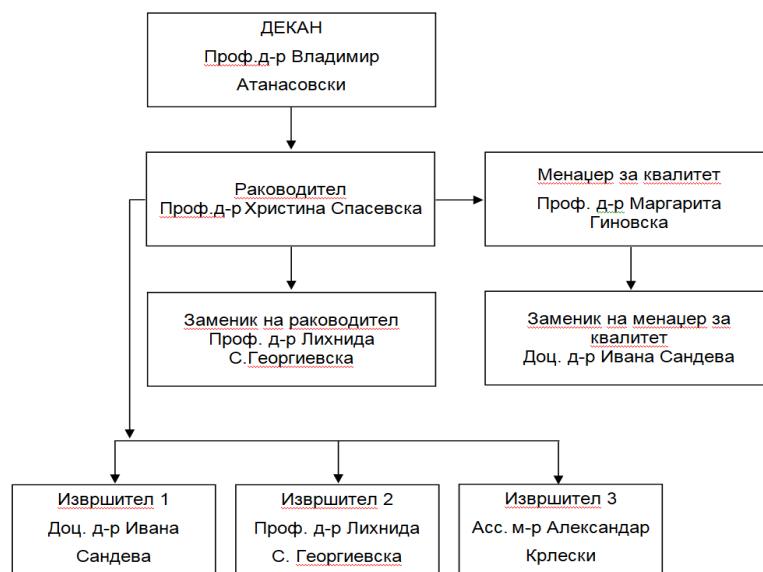
Организациската поставеност на РАД-ЛАБ обезбедува самостојно и независно вршење на тестирањата и прикажување на резултатите. Воспоставени се адекватни комуникации помеѓу вработените/ангажираните, што овозможува ефективност на системот за управување.

Заради проширување на дејноста на ЛКХТЈЗ со нови методи од областа на радијациона физика истата е преименувана во Лабораторија за радијациона физика (РАД-ЛАБ) според Статутарната одлука од ФЕИТ бр. 02-1930/26 од 23.11.2022, како и според Универзитетскиот гласник на УКИМ бр. 640 од 20.01.2023.

Менаџментот на РАД-ЛАБ се состои од:

- Декан на ФЕИТ
- Раководител и заменик раководител на РАД-ЛАБ
- Менаџер за квалитет и заменик менаџер за квалитет
- Извршители на тестирање

Деканот на ФЕИТ е одговорен за:

- спроведување на мисијата и политиката за квалитет,
- севкупното работење на РАД-ЛАБ согласно законската регулатива,
- обезбедување просторни, технички и кадровски услови за компетентност и квалитет на работата на РАД-ЛАБ,
- самостојност, независност, непристрасност и доверливост во тестирањата и прикажувањето на резултатите,
- надзор на работата на менаџерот за квалитет,
- правилна употреба на знакот и печатот и заштита од неавторизирана употреба.

Раководителот на РАД-ЛАБ е одговорен за воспоставување и одржување на компетентноста и квалитетот на работата на РАД-ЛАБ. Организационата структура и овластувањето од деканот му дава независност и овластување директно да решава и ги прикажува резултатите од тестирањата. Раководителот подетално е одговорен за следното:

- вкупното административно и техничко работење на РАД-ЛАБ,
- примена на добрата лабораториска практика,
- квалитетот на тестирањата,
- условите за правилна работа на РАД-ЛАБ - расположливост на потребна техничка опрема, кадар и работни услови,
- анализа и статистичка обработка на резултатите од тестирањата,
- учество во тестирање на компетентноста на РАД-ЛАБ и меѓулабораториско споредување,
- идентификација, развивање и имплементација на подобрувања на можностите на РАД-ЛАБ за да се задоволат барањата на регулативата и на корисниците,
- планирање на инвестициите,
- контрола на трошоците,
- организирање на тестирањата, за координација на барањата, распоред на работата и надзор на распоредот над тестирањата,
- примена на единствени валидирани методи,
- приготвување и одобрување на потребните работни упатства,
- контрола при прием на примероците за тестирање,
- надзор на тестирањата,
- стручно мислење и толкување на резултатите, по барање на корисникот,
- обука на персоналот,
- обезбедување следливост,
- потпишување на резултатот од испитувањата,

- идентификација на потенцијални ризици при работењето на РАД-ЛАБ и предлагање на соодветни мерки за елиминирање или намалување на ризиците,
- идентификација на можностите за подобрување на работењето на РАД-ЛАБ.

Менаџерот за квалитет има директен пристап до деканот. Тој има целосна одговорност и овластување за развивање на систем за управување според барањата на стандардот МКС ISO/IEC 17025:2018.

Менаџерот подетално е одговорен за следното:

- воспоставување, одржување и унапредување на системот за квалитет,
- изработка и одржување на Прирачникот за квалитет и други документи од системот за управување со квалитет,
- следење на спроведувањето на системот за управување,
- предлагање мерки за подобрување на воспоставениот систем за управување,
- организирање и спроведување интерни проверки,
- утврдување на степенот на сообразност со стандардите и другите барања за квалитет,
- вршење прием, проверка, чување и дистрибуција на документацијата од системот за управување,
- водење на потребната документација и записи за квалитет,
- предлагање корективни мерки за подобрување на системот за управување и вршење анализа на спроведените мерки,
- информирање на деканот и раководителот за наодите од интерните и екстерните проверки и анализата на спроведените мерки и секоја промена на системот за квалитет,
- водење евиденција и архивирање на документите од системот за управување,
- водење евиденција и архивирање на надоворешни документи за квалитет – стандарди.

Извршителите на тестирање ги изведуваат тестирањата по налог на раководителот. Тие се одговорни за следните задачи:

- контрола при прием на примероците,
- адекватно чување на примероците,
- изведување на тестирањата според работните упатства,
- ракување и одржување на мерната опрема и опремата за тестирање и референтните материјали.

Сите ангажирани во тестирањата се обврзани на непристрасност во работата, како и чување на доверливоста на податоците за корисниците и резултатите.

Наградувањето не зависи од резултатите и од бројот на извршени тестирања и е утврдено согласно одредбите на Одлуката за утврдување на платите и надоместоците на вработените/ангажираните на УКИМ - ФЕИТ, објавена во Универзитетски гласник Бр. 218, 4 јуни 2012.

Обезбеден надзор на персонал

Новиот персонал додека е во обука е под постојан надзор на еден од овластените вработени/ангажирани за таа активност.

3. Корисници на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ

Услугите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ се користат од страна на овластените членови на РАД-ЛАБ, а се даваат и на внатрешни и на надворешни корисници.

Овластените членови имаат пристап до истражувачката инфраструктура согласно решенијата за назначување и овластување, како и матрицата на компетентност и одговорност на РАД-ЛАБ.

Внатрешните корисници се од редот на студентите на ФЕИТ на сите три циклуси студии, слушателите на обуки во Центарот за доживотно учење на ФЕИТ, како и кадарот на ФЕИТ.

Надворешните корисници се студенти на сите три циклуси на студии од УКИМ и другите јавни и приватни универзитети во земјата и во странство, научни работници, истражувачи во владини институции и припадници на граѓанскиот сектор.

Внатрешните корисници може да добијат пристап до истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ по претходно доставено барање по електронска пошта до раководителот на РАД-ЛАБ. Постапката за одобрување пристап на внатрешни корисници е опишана во процедурите на системот за управување со квалитет на ФЕИТ. По одобрување на пристап, внатрешните корисници може да ја користат истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ исклучиво под надзор на овластениот персонал на РАД-ЛАБ.

Надворешните корисници може да добијат пристап до истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ по претходно доставено барање до деканот на ФЕИТ, писмено преку архивата на ФЕИТ или по електронска пошта до ФЕИТ, кое се заверува во архивата. Постапката за одобрување пристап на надворешни корисници е опишана во процедурите на системот за управување со квалитет на ФЕИТ. По одобрување на пристап, надворешните корисници може да ја користат истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ исклучиво под надзор на овластениот персонал на РАД-ЛАБ.

4. Пристап до истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ

Истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ е пристапна за корисниците согласно процедурите дефинирани преку времето на пристап до истражувачката инфраструктура.

Работното време на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ е поделено на експериментално време и техничко време. Експерименталното време е поделено на

време за слободен пристап, гарантирано време и време за комерцијална намена. Раководителот на РАД-ЛАБ го одобрува временскиот распоред на работното време на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ, со дефинирани временски единици за сите видови лабораториски активности.

Раководителот обезбедува дека дел од работното време на истражувачката инфраструктура ќе биде за надворешни корисници, доколку има потреба. Преостанатото работно време е за овластените членови и за внатрешните корисници, како и за образовните процеси на ФЕИТ.

Услуги на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ може да се дадат на надворешни корисници само доколку ресурсите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ не се во целост искористени од страна на внатрешните корисници.

Услугите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ не може да ги прекршат националните законски одредби во врска со државна помош и правилата за користење на јавно финансирање од различни извори.

5. Формирање цени за истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ

Цените на услугите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ се формираат според принципот да се надоместат настанатите трошоци.

Цените на услуги за научно-истражувачки и развојни цели се на принцип на покривање само на материјалните трошоци.

Цената на услугите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ се одредува според типот на корисникот со проценка на времетраењето на работата, потрошниот материјал и други можни трошоци.

По примањето на барањето за пристап од надворешен корисник, се носи одлука за одбрување на пристап, раководителот подготвува комерцијална понуда за обезбедување услуги со дефинирани услови за користење и пристап.

По примање на барањето за пристап од внатрешен корисник, раководителот го преиспитува барањето и резервира неопходни ресурси од истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ, доколку се исполнети следните одредби:

- Внатрешниот корисник е согласен за обука од страна на овластен член за основните безбедносни правила и технички процедури при користењето на истражувачката инфраструктура.
- Внатрешниот корисник е обучен од страна на овластен член за основните безбедносни правила и технички процедури при користењето на истражувачката инфраструктура и има дозвола за користење на резервираната опрема, но исклучиво под надзор на овластен член.
- Внатрешниот корисник има на располагање средства за резервација на опремата, во случај на комерцијална услуга, или средства за покривање на основните трошоци при користењето на истражувачката инфраструктура.
- За образовни цели во рамките на акредитираните студиски програми на ФЕИТ, користењето на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ е бесплатно и согласно бројот на часови за практична настава. Овој пристап е со највисок приоритет и е под надзор на предметен наставник/соработник/ментор во наставата, а во присуство на овластен член. Евентуалните материјални трошоци

се покриваат од средства на ФЕИТ, од сопствени средства на РАД-ЛАБ или од наменски проект.

- За образовни цели во рамките на курсевите и обуките кои ФЕИТ ги нуди преку Центарот за кариера, цените се формираат согласно одобрената програма и бројот на часови практична работа во рамки на курсот. Пристапот од ваков вид е со висок приоритет и е под надзор на наставен кадар од ФЕИТ, а во присуство на овластен член. Евентуалните материјални трошоци се покриваат од приходот на обуката.

Цените на услугите за внатрешни корисници за комерцијални цели се пресметуваат согласно следната формула:

(10 евра/час x број на ангажирани членови на РАД-ЛАБ) + (30 евра/час x број на примероци) + специфични материјални трошоци

Истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ не смее да се користи комерцијално од внатрешни корисници во полето на примарната дејност на РАД-ЛАБ.

Цените на услугите за надворешни корисници за комерцијални цели се пресметуваат согласно следната формула:

(30 евра/час x број на ангажирани членови на РАД-ЛАБ) + (30 евра/час x број на примероци) + специфични материјални трошоци

Во зависност од специфичноста на барањата, може да има отстапувања од горенаведените формули.

Цените на услугите на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ се објавуваат јавно, а се ревидираат согласно економските услови, трошоците за одржување, администрација и други трошоци поврзани со истражувачката инфраструктура.

6. Приходи и користење на средствата добиени за обезбедување на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ

Добиените приходи се користат за одржување, подобрување, обновување и развој на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ. Ова вклучува и набавка на материјали, опрема, калибрација, РТ шеми, меѓулабораториски споредби, учества на обуки, работилници, научни собири и слично, надоместоци, акредитација, публикација на резултати, набавка на литература итн.

Добиените приходи се распределуваат согласно законските одредби, како и финансиските одлуки на УКИМ и ФЕИТ.

Сметководствените работи се спроведуваат од страна на Одделението за финансиско и сметководствено работење на ФЕИТ и другите служби на ФЕИТ.

ФЕИТ ги покрива комуналните трошоци.

7. Доверливост и заштита на интелектуалната сопственост

Раководителот на РАД-ЛАБ мора да обезбеди доверливост на резултатите од секое спроведено мерење или истражување во РАД-ЛАБ, согласно Политиката за квалитет.

Интелектуалната сопственост произведена од надворешен корисник во рамките на времето за отворен пристап е нивна интелектуална сопственост, освен ако не е поинаку пропишано во меѓусебен договор.

Интелектуалната сопственост произведена од надворешен корисник во рамките на гарантираното или времето за комерцијален пристап треба да биде наведена во меѓусебен договор.

За интелектуалната сопственост произведена од внатрешни корисници треба да се води дискусија.

8. Решавање спорови

Секој спор што произлегува од користењето на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ се решава во духот на добра волја.

ФЕИТ може да побара гаранција од надворешниот корисник пред користењето на истражувачката инфраструктура на РАД-ЛАБ.

Во случај на оштета или уништување на истражувачката инфраструктура, ФЕИТ има право да бара надомест.

Во случај на спор, заинтересираните лица може да поднесат писмено барање или жалба до раководителот преку архивата на ФЕИТ. По приемот на барањето, односно жалбата, раководителот истото го дава на разгледување на одговорните одделенија или тела. Примените барања и жалби е потребно да бидат разгледани во рок од 15 работни дена од денот на приемот. Одговорните за разгледување подготвуваат одговор и го испраќаат до барателот со препорачано писмо во рок од 5 работни дена по носење на одлуката од преиспитувањето.

Во случај на недоговорно решавање на спорот, истиот се решава пред надлежниот суд во Скопје.

проф. д-р Владимир Атанасовски

Декан
